

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 3Tdo/21/2021
Identifikačné číslo spisu: 2119012911
Dátum vydania rozhodnutia: 25.08.2021
Meno a priezvisko: JUDr. Jana Kostolanská
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2021:2119012911.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky JUDr. Jany Serbovej a sudcov JUDr. Ivetty Macejkovej, PhD., LL.M. a JUDr. Petra Kaňu, na neverejnom zasadnutí konanom 25. augusta 2021 v Bratislave, v trestnej veci obvineného K. V. pre prečin nebezpečného vyhrážania podľa § 360 ods. 1 Trestného zákona, o dovolaní obvineného K. V. podaného proti uzneseniu Krajského súdu v Trnave, sp. zn. 3To/57/2020 z 29. septembra 2020, takto

rozhodol:

Podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku dovolanie obvineného K. V. s a o d m i e t a.

Odôvodnenie

Okresný súd Trnava (ďalej len „súd prvého stupňa“) rozhodol rozsudkom, sp. zn. 0T/190/2019 z 9. januára 2020 tak, že obvineného K. V. (ďalej len „obvinený“) uznal za vinného z prečinu nebezpečného vyhrážania podľa § 360 ods. 1 Trestného zákona, ktorého sa obvinený dopustil na tom skutkovom základe, že:

- dňa 21. júla 2019 v čase približne o 01:20 hod. v B. A. v chatovej oblasti P. pod vplyvom alkoholu vyliezol na pletivový plot záhrady X. L., pričom tomuto vulgárne nadával a kričal, že ho zabije, že ho má počkať, že už ide, že čo si to dovoľil ho udať, pričom ako sa pridŕžal zhora oplotená a chcel ho preliezť, tak ho X. L. nohou skopol z oplotená, načo mu obvinený uviedol, že si ide pre sekeru, čo vyvolalo u poškodeného X. L. strach o jeho život a zdravie, nakoľko dňa 17. júla 2019 ho obvinený po predchádzajúcom konflikte napadol nožom a sekerou, pričom mu spôsobil zranenia s predpokladanou dobou liečenia do 7 dní.

Za uvedený skutok uložil súd prvého stupňa obvinenému podľa § 360 ods. 1 Trestného zákona a § 38 ods. 2 Trestného zákona trest odňatia slobody vo výmere 6 (šesť) mesiacov. Podľa § 51 ods. 1 a § 49 ods. 1 písm. a) Trestného zákona súd prvého stupňa obvinenému výkon trestu odňatia slobody podmienčne odložil a zároveň mu uložil probačný dohľad nad jeho správaním v skúšobnej dobe, ktorú podľa § 51 ods. 2 Trestného zákona ustanovil v trvaní 24 (dvadsaťštyri) mesiacov. Zároveň súd prvého stupňa uložil obvinenému podľa § 51 ods. 2 a § 51 ods. 3 písm. b) a ods. 4 písm. a) a písm. i) Trestného zákona ako súčasť probačného dohľadu nasledovné povinnosti a obmedzenia:

- zákaz požívať alkoholické nápoje,
- príkaz nepriblížiť sa k X. L., nar. XX. T. XXXX v K., trvale bytom K., na vzdialenosť menšiu ako päť metrov a nezdržiavať sa v blízkosti jeho obydľia,
- príkaz podrobiť sa v skúšobnej dobe psychoterapii alebo zúčastniť sa na psychologickom poradenstve.

Krajský súd v Trnave (ďalej len „odvolací súd“) rozhodujúc na podklade odvolania podaného obvineným rozhodol uznesením, sp. zn. 3To/57/2020 z 29. septembra 2020 tak, že podľa § 319 Trestného poriadku odvolanie obvineného zamietol.

Obvinený podal prostredníctvom zvoleného obhajcu Mgr. Ing. Juraja Trokana, advokát v Trnave, dovolanie, ktoré bolo dňa 23. februára 2021 doručené súdu prvého stupňa (č. l. 214 spisu). Dovolanie podal obvinený proti uzneseniu odvolacieho súdu z 29. septembra 2020, sp. zn. 3To/57/2020 z dovolacích dôvodov podľa § 371 ods. 1 písm. c), písm. h) a písm. i) Trestného poriadku. Obvinený v dovolaní uviedol, že považuje postup súdu prvého stupňa a odvolacieho súdu za hrubo vybočujúci z hraníc zákonnosti a aj takýmto postupom bolo porušené jeho právo na spravodlivý súdny proces a právo na obhajobu. Za kľúčovú dovolaciu námietku obvinený považuje tú skutočnosť, že odvolací súd odmietol vykonať dôkazy, ktoré navrhol vykonať v podaní z 11. septembra 2020 označenom ako „Návrh na doplnenie dokazovania“. Jednalo sa o dôkazy, ktoré vyšli najavo po vydaní rozsudku súdu prvého stupňa a mohli slúžiť v prospech obvineného. Odvolací súd odôvodnil nevykonanie dôkazov tým, že doteraz vykonané dôkazy boli dostačujúce na jednoznačné učinenie záveru o vine obvineného. Takéto odôvodnenie vyvoláva podľa názoru obvineného pochybnosti o nestrannosti odvolacieho súdu, pretože sa zmieňujú len dôkazy, ktoré svedčia v jeho neprospech. Povinnosť súdu a orgánov činných v trestnom konaní je však zabezpečovať a vykonávať dôkazy svedčiace ako v neprospech, tak aj v prospech obvineného a to najmä dôkazy navrhované obvineným. V opačnom prípade dochádza k vážnemu zásahu do práva obvineného na obhajobu. Obvinený ďalej v dovolaní namietal argumentáciu odvolacieho súdu, že fáza dokazovania bola uzavretá dňa 9. januára 2021 na hlavnom pojednávaní po vyhlásení dokazovania za skončené, pretože má za to, že obvinený má právo navrhovať dôkazy počas celého trestného konania. Je síce pravdou, že súd má právo odmietnuť vykonať navrhovaný dôkaz, takýto postup musí však primerane odôvodniť. Výkonanie navrhovaných dôkazov bolo podľa názoru obvineného potrebné aj s ohľadom na skutočnosť, že výrok o jeho vine bol postavený predovšetkým na výpovedi poškodeného, ktorá bola v podstatných okolnostiach v rozpore s výpoveďou obvineného a s výpoveďou svedkyne E.A.. Odvolací súd sa vôbec nezaoberal podaním obvineného z 11. septembra 2020, ktorého cieľom bolo bližšie ilustrovať situáciu, nakoľko z listín dovtedy založených v spise dospel súd k nesprávnemu záveru o priebehu skutku, pretože záhrada obvineného a záhrada poškodeného spolu nesusedia a sú oddelené ďalšími oplotenými pozemkami. Súd prvého stupňa ani odvolací súd pri vyhodnocovaní skutkového stavu vôbec nebrali do úvahy, že sa na mieste skutku ani na oblečení poškodeného nenašli stopy krvi, napriek tomu, že mal poškodený podľa lekárskej správy krváčať. Takéto vyhodnotenie dôkazov vybočuje zo zákonného rámca a nedostatočným odôvodnením rozhodnutí súdy založili ich nepreskúmateľnosť. Obvinený navrhol Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky (ďalej len „Najvyšší súd SR“ alebo „dovolací súd“) aby uznesenie odvolacieho súdu, sp. zn. 3To/57/2020 z 29. septembra 2020 a rozsudok súdu prvého stupňa z 9. januára 2020, sp. zn. 0T/190/2019 zrušil.

Prokurátorka Okresnej prokuratúry Trnava (ďalej len „prokurátorka“) sa k dovolaniu obvineného vyjadrila písomným podaním z . marca 2021 (č. l. 222 - 224 spisu), v ktorom uviedla, že súd prvého stupňa za plného rešpektovania práv obvineného správne zistil, posúdil a vyhodnotil skutkový stav, odvolací súd sa plne rešpektujúc práva obvineného dostatočne a v potrebnom rozsahu vysporiadal s námietkami obvineného, pričom sa s rozhodnutím odvolacieho súdu stotožňuje. Súd prvého stupňa a odvolací súd rozhodli zákonným spôsobom na základe riadne zisteného skutkového stavu veci. Ohľadom námietky obvineného týkajúcej sa nedostatočne zisteného skutkového stavu prokurátorka uviedla, že tento bol preukázaný podrobnou výpoveďou poškodeného, ktorá bola potvrdená úradným záznamom vypracovaným zasahujúcou hliadkou, ako aj fotodokumentáciou z prehliadky tela poškodeného. Predmetný skutok potvrdzuje i výpoveď poškodeného ku skutku zo dňa 17. júla 2019, ktorú potvrdil úradný záznam urgentného príjmu a SMS komunikácia medzi poškodeným a obvineným, ktorú ani jeden z nich nepoprel. Na základe uvedených dôkazov dospel súd prvého stupňa k záveru, že

výpoveď poškodeného je vierohodná, zatiaľ čo výpoveď svedkyne E.A. označil za nedôveryhodnú z dôvodu, že jej výpoveď mala potvrdiť výpoveď obvineného, pričom najskôr vypovedala, že obvinený mal dňa 17. júla 2019 na ruke krvavý obväz a hlavu mal obviazanú a pri ďalšej výpovedi uviedla, že poškodený mal oblečenú mikinu s dlhým rukávom, z čoho vyplýva, že ak by poškodený v tom čase už mal rany, nemohla by ich poškodená vidieť cez mikinu. Súd prvého stupňa zároveň uviedol, že k vierohodnosti výpovede poškodeného prispel jeho prejav na hlavnom pojednávaní, keď o incidentoch s obvineným vypovedal vecne, bez negatívnych prejavov a vo vzťahu k svojim skutkom, za ktoré bol v tom čase trestne stíhaný, sa priznala vysvetlil svoju motiváciu. Rovnako ako súd prvého stupňa, i odvolací súd po zhodnotení vykonaných dôkazov a okolností skutku dospel k jednoznačnému záveru o vine obvineného a dôkazy považoval za dostačujúce, bez potreby doplnenia dokazovania v rozsahu, v akom to navrhoval obvinený. Odvolací súd dostatočným spôsobom zdôvodnil, prečo návrhu obvineného na doplnenie dokazovania nevyhovel. Z ustanovenia § 2 ods. 10 Trestného poriadku vyplýva, že je to súd ktorý určuje mieru dokazovania a volí dôkazné prostriedky, ktoré vykoná a zamietnutie dôkazných návrhov obvineného nemožno považovať za porušenie práva na obhajobu v zmysle § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku. Vo vzťahu k dovolacím dôvodom podľa § 371 ods. 1 písm. h) a písm. i) Trestného poriadku prokurátorka vychádzajúc z obžaloby a poukazujúc na ustanovenia Trestného zákona a Trestného poriadku uviedla, že súd prvého stupňa a odvolací súd rozhodli na základe riadne zisteného skutkového stavu bez akýchkoľvek pochybností zákonným spôsobom, ich rozhodnutia sú založené na správnom právnom posúdení zisteného skutku a súd prvého stupňa pri ukladaní trestu správne zistil absenciu poľahčujúcich a priťažujúcich okolností, správne vychádzal zo základnej trestnej sadzby. Trest uložený obvinenému považuje prokurátorka za zákonný a spravodlivý. Obvinený svoje ďalšie námietky formálne podradil pod dovolacie dôvody podľa § 371 ods. 1 písm. c), písm. h) a písm. i) Trestného poriadku, avšak v skutočnosti sa jedná o námietky ohľadom správnosti a úplnosti zisteného skutkového stavu. Dovolanie obvineného tak nemá kvalitatívny obsah, ktorý by odôvodňoval potrebu reagovať na takto formulované námietky obvineného. Okrem iného sa jedná o námietky uvádzané už v predchádzajúcom štádiu súdneho konania, s ktorými sa už konajúce súdy náležite a presvedčivo vysporiadali. Prokurátorka v závere svojho vyjadrenia skonštatovala, že v trestnom konaní sa nevyskytli žiadne procesnoprávne a hmotnoprávne pochybenia, ktoré by zakladali dôvody dovolania. Navrhla dovolaciemu súdu, aby dovolanie obvineného na neverejnom zasadnutí podľa § 381 Trestného poriadku bez preskúmania veci podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku odmietol, pretože je zrejmé, že nie sú splnené dôvody dovolania podľa § 371 Trestného poriadku.

Najvyššiemu súdu SR bolo dovolanie obvineného spolu s trestným spisom predložené dňa 25. marca 2021 na rozhodnutie.

Dňa 14. apríla 2021 predložil súd prvého stupňa Najvyššiemu súdu SR doplnenie k dovolaniu obvineného z 9. apríla 2021, podaného prostredníctvom obhajcu Mgr. Ing. Juraja Trokana. Obvinený doplnil svoje dovolanie o znalecký posudok F.. L.M., znalecký posudok L.. F.. V. X., PhD. a úradný záznam z 18. júla 2019 o podaní oznámenia X. L.. Uvedené listiny predložil obvinený pre ilustráciu, aké skutočnosti mohli byť dokazované v rámci odvolacieho konania, avšak odvolací súd ich nepripustil i keď znalecké posudky vznikli po rozhodnutí súdu prvého stupňa a o ostatných listinách sa obvinený dozvedel až po vyhlásení rozsudku súdu prvého stupňa. Podľa obvineného preukazujú listiny nové skutočnosti, a to:

- zo záveru znaleckého posudku F.. L.M. je zrejmé, že poškodený X. L. trpí poruchami psychiky a správania zapríčinené užívaním alkoholu a psychotropnými látkami a syndrómom závislosti, že si skutok, ktorý spáchal nepamätal a následkom požívania alkoholu máva okná, čím je výrazne znížená vierohodnosť jeho výpovede,
- zo znaleckého posudku L.. F.. V. X., PhD. vyplýva, že zranenia poškodeného X. L. boli spôsobené nástrojom s nízkou energiou, je nízka pravdepodobnosť, že poranenie vzniklo sekerou, čo potvrdzuje výpovede obvineného a svedkyne V. a spochybňuje výpoveď poškodeného,
- z úradného záznamu z 18. júla 2021 je zrejmé, že poškodený X. L. sa po údajnom napadnutí správal neorientovane, bola s ním ťažká komunikácia, neustále menil svoju výpoveď, uvádzal viacero variant daného skutku a rozprával nezrozumiteľne, je teda zrejmé že si pravdepodobne skutok nepamätal, resp. si ho neskôr prispôbil.

Poškodenému X. L. bolo dovolacím súdom doručované dovolanie obvineného, vyjadrenie prokurátorky a doplnenie dovolanie obvineného. Do dňa rozhodovania vo veci sa k nim však nevyjadril.

+ + +

Najvyšší súd SR ako súd dovolací (§ 377 Trestného poriadku), z hľadiska procesných podmienok pre podanie dovolania konštatuje, že dovolanie bolo podané proti prípustnému rozhodnutiu [§ 368 ods. 2 písm. h) Trestného poriadku], oprávnenou osobou [§ 369 ods. 2 písm. b) Trestného poriadku], v zákonom stanovenej lehote (§ 370 ods. 1 Trestného poriadku), na súde, ktorý rozhodol v prvom stupni (§ 370 ods. 3 Trestného poriadku), spĺňa obligatórne obsahové náležitosti (§ 374 ods. 1 a ods. 2 Trestného poriadku) a bolo podané prostredníctvom obhajcu (§ 373 ods. 1 Trestného poriadku). Po vykonaní takto vymedzeného formálneho prieskumu prípustnosti podaného dovolania však dovolací súd dospel k záveru, že dovolanie obvineného nie je dôvodné.

Najvyšší súd SR považuje za nevyhnutné na začiatku odôvodnenia svojho rozhodnutia poukázať na to, že dovolanie je mimoriadny opravný prostriedok, ktorý nie je určený na nápravu akýchkoľvek pochybení súdov, ale len tých najzávažnejších, mimoriadnych, procesných a hmotnoprávných chýb. Dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, ktorým bola vec právoplatne skončená, preto predstavuje výnimočný prielom do inštitútu právoplatnosti, ktorá je dôležitou zárukou stability právnych vzťahov a právnej istoty. Možnosti podania dovolania, vrátane dovolacích dôvodov, sú z tohto dôvodu striktne obmedzené, aby sa širokým uplatnením tohto mimoriadneho opravného prostriedku nezakladala ďalšia riadna opravná inštančia. Dovolací súd preto nie je povolaný na revíziu napadnutého rozhodnutia z vlastnej iniciatívy. Z ustanovenia § 385 ods. 1 Trestného poriadku vyplýva, že Najvyšší súd SR je viazaný dôvodmi dovolania, ktoré sú v ňom uvedené. Viazanosť dovolacieho súdu dôvodmi dovolania sa týka vymedzenia chýb napadnutého rozhodnutia a konania, ktoré mu predchádzalo (§ 374 ods. 1 Trestného poriadku) a nie právnych dôvodov dovolania uvedených v ňom v súlade s § 374 ods. 2 Trestného poriadku z hľadiska ich hodnotenia podľa § 371 Trestného poriadku. Podstatné sú teda vecné argumenty uplatnené dovolateľom a nie ich subsumpcia (podradenie) pod konkrétne ustanovenia § 371 Trestného poriadku (R 120/2012).

Obvinený vo svojom dovolaní označil dovolacie dôvody podľa § 371 ods. 1 písm. c), písm. h) a písm. i) Trestného poriadku.

Podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku dovolanie možno podať, ak zásadným spôsobom bolo porušené právo na obhajobu.

Dovolací súd skúmal naplnenie dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku, ktorý obvinený vo svojom dovolaní odôvodnil tým, že súd prvého stupňa a odvolací súd svojím postupom hrubo vybočili z hraníc zákonnosti, odvolací súd odmietol vykonať obvineným navrhované dôkazy a odôvodnenie ich nevykonania vyvoláva pochybnosti o nestrannosti odvolacieho súdu.

Jednou zo základných zásad trestného konania je aj zásada práva na obhajobu, vyjadrená v ustanovení § 2 ods. 9 Trestného poriadku. Právo na obhajobu je zakotvené v čl. 50 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky, v čl. 40 ods. 3 Listiny základných práv a slobôd a tiež v čl. 6 ods. 3 písm. b), c), d) Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd. Právo na obhajobu patrí k základným atribútom spravodlivého procesu, keďže zabezpečuje aj rovnosť zbraní medzi obvineným na jednej strane a prokurátorom na druhej strane. Zmyslom tohto práva je zaručiť ochranu zákonných záujmov a práv osoby, proti ktorej sa konanie vedie, pretože bezchybné rešpektovanie práva na obhajobu je dôležitým predpokladom vydania zákonného a spravodlivého rozhodnutia.

Zásada „právo na obhajobu“ vyjadruje požiadavku, aby v trestnom procese bola zaručená ochrana práv a záujmov osoby, proti ktorej sa vedie trestné konanie. Právo na obhajobu je nevyhnutným prostriedkom úspešného výkonu súdnictva smerom k ochrane základných práv a slobôd. Jeho legislatívne vyjadrenie a reálne zabezpečenie svedčí nielen o stupni demokracie v trestnom procese daného štátu, ale jeho realizácia v čo najširšom meradle je nielen v záujme osoby, proti ktorej sa vedie trestné konanie, ale aj v

záujme celej spoločnosti, pretože toto právo neplynie len z ochrany práv jednotlivca, ale aj zo záujmu štátu na zistení pravdy. Podľa názoru Najvyššieho súdu SR sa právo na obhajobu zaručuje ako základné právo fyzickej osoby, ktoré podlieha všetkým pravidlám, ktoré sa uznávajú pri ochrane základných práv a slobôd, a možno ho vnímať aj ako prostriedok nastoľujúci spravodlivú rovnováhu medzi verejnými záujmami, ktoré sú predmetom ústavnej ochrany.

Konštantná judikatúra dovolacieho súdu právo na obhajobu v zmysle dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku chápe ako vytvorenie podmienok pre plné uplatnenie procesných práv obvineného a jeho obhajcu a zákonný postup pri reakcii orgánov činných v trestnom konaní a súdu na uplatnenie každého obhajovacieho práva. Platný Trestný poriadok obsahuje celý rad ustanovení, ktoré upravujú jednotlivé čiastkové práva obvineného charakteristické pre to ktoré štádium trestného konania. Prípadne porušenie len niektorého z nich, pokiaľ sa to zásadným spôsobom neprejaví na postavení obvineného v trestnom konaní, však samo o sebe nezakladá dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku. Zo znenia tohto ustanovenia totiž jednoznačne vyplýva, že len porušenie práva na obhajobu zásadným spôsobom, je spôsobilé naplniť uvedený dovolací dôvod. V praxi to znamená, že o zásadné porušenie práva na obhajobu pôjde najmä vtedy, ak obvinený nemal v konaní obhajcu, hoci v danej trestnej veci boli splnené dôvody povinnej obhajoby.

Takéto pochybenie Najvyšší súd SR v konaní nezistil, nakoľko bol obvinený počas celého konania pred súdom zastúpený obhajcom, ktorý mu bol na základe jeho žiadosti zo 14. augusta 2019 (č. l. 78 spisu) opatrením samosudcom súdu prvého stupňa z 15. augusta 2019 ustanovený (č. l. 80 spisu). Obvinený spolu s obhajcom mali následne počas priebehu celého trestného konania plne zaručenú realizáciu im svedčiacich obhajobných práv tak, ako to predpokladajú dotknuté ustanovenia Trestného poriadku.

Napriek vyššie uvedenému sa dovolací súd zaoberal konkrétnymi námietkami obvineného, a to že postup súdu prvého stupňa a odvolacieho súdu hrubo vybočuje z hraníc zákonnosti, nakoľko odvolací súd odmietol vykonať obvineným navrhované dôkazy, čo odôvodnil spôsobom, ktorý vyvoláva podľa názoru obvineného pochybnosti o jeho nestrannosti.

Najvyšší súd SR má za to, že rozhodnutie súdu o odmietnutí návrhov na doplnenie dokazovania môže za istých okolností predstavovať porušenie práva na spravodlivý proces v dôsledku nesprávne (nedostatočne) zisteného skutkového stavu. Stane sa tak vtedy, ak súd nevysvetlí zrozumiteľným a presvedčivým spôsobom nadbytočnosť a nepotrebnosť doplnenia dokazovania a zároveň existujú ďalšie skutočnosti naznačujúce, že celé konanie bolo vedené neobjektívne a zjavne nerešpektovalo pravidlá spravodlivého procesu. V predmetnej veci však takýto stav nenastal, pretože odvolací súd na stranách 4 - 5 svojho uznesenia zaujal stanovisko k návrhu obhajoby na doplnenie dokazovania a vysvetlil, prečo nepovažoval za potrebné doplniť dokazovanie v naznačenom smere. Závery odvolacieho súdu, vnímajúc ich v kontexte celého odôvodnenia považuje Najvyšší súd SR za zrozumiteľné, presvedčivé a dostatočné na to, aby každý pochopil, prečo súdy nepovažovali za nevyhnutné doplniť dokazovanie tak ako si to predstavovala obhajoba.

Do práva na spravodlivý súdny proces nepatrí právo obvineného v konaní, aby sa všeobecný súd stotožnil s jeho právnymi názormi, návrhmi a hodnotením dôkazov. Právo na spravodlivý proces neznamená ani právo na to, aby bola strana konania pred všeobecným súdom úspešná, teda aby bolo rozhodnuté v súlade s jej požiadavkami a právnymi názormi. Súd neporuší žiadne práva strany v konaní, ak si neosvojí ňou navrhnutý spôsob hodnotenia vykonaných dôkazov a ak sa neriadi jej výkladom všeobecne záväzných právnych predpisov (nálezy Ústavného súdu Slovenskej republiky, sp. zn. III. ÚS 339/08, II. ÚS 197/07, II. ÚS 78/05, IV. ÚS 252/04).

Je nevyhnutné tiež poznamenať, že súd nie je povinný vyhovieť návrhom strán na doplnenie dokazovania, pretože v zmysle § 2 ods. 10 Trestného poriadku a § 2 ods. 11 Trestného poriadku má v rámci rozsahu vlastnej úvahy možnosť zvoliť vhodné dôkazné prostriedky na spravodlivé rozhodnutie.

S ohľadom na uvedené dovolací súd konštatuje, že odvolacím súdom odmietnuté návrhy obvineného na

doplnenie dokazovania a tým nevyhovenie jeho požiadavke na ďalší postup súdu pri dokazovaní podľa jeho predstáv, nevyvolalo pre obvineného negatívne ovplyvnenie práva na spravodlivý proces (vo všeobecnosti) a práva na obhajobu (špeciálne) tak, aby tento postup súdu mohol byť považovaný za taký nedostatok súdneho konania, ktorý by oprávňoval Najvyšší súd SR vysloviť naplnenie dovolacieho dôvodu.

Najvyšší súd SR v závere k dovolaciemu dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku uvádza, že z postupu orgánov činných v trestnom konaní, ale i súdov nižších stupňov počas celého doterajšieho trestného konania nevyplýva, že by tieto neprejavili rešpekt k právam obvineného, najmä v súhrne k právu na spravodlivý proces a konanie uskutočňovali účelovo v jeho neprospech.

V tejto súvislosti pripomína, že odôvodnenie súdneho rozhodnutia najmä v opravnom konaní nemá odpovedať na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní a zostali sporné, alebo sú nevyhnutné na doplnenie dôvodov prvostupňového rozhodnutia, ktoré sa preskúmava v odvolacom konaní. V dvojinštančnom súdnom konaní rozhodnutia súdu prvého a druhého stupňa tvoria jednotu, a preto je nadbytočné, aby odvolací súd opakoval vo svojom rozhodnutí správne skutkové a právne závery súdu prvého stupňa. Podľa názoru dovolacieho súdu rozsudok súdu prvého stupňa a jeho odôvodnenie zodpovedá kritériám ustanovenia § 168 Trestného poriadku a uznesenie krajského súdu ustanoveniu § 176 ods. 2 Trestného poriadku.

S ohľadom na uvedené nezistil Najvyšší súd SR naplnenie dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku.

Podľa § 371 ods. 1 písm. h) Trestného poriadku dovolanie možno podať, ak bol uložený trest mimo zákonom ustanovenej trestnej sadzby alebo bol uložený taký druh trestu, ktorý zákon za prejednávaný trestný čin nepripúšťa.

Najvyšší súd SR skúmal naplnenie dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. h) Trestného poriadku, ktorý môže byť naplnený v dvoch alternatívach spočívajúcich v tom, že obvinenému bol uložený za trestný čin zo spáchania, ktorého bol uznaný vinným

- trest vo výmere mimo trestnej sadzby alebo
- taký druh trestu, ktorý trestný zákon nepripúšťa.

Uloženie trestu mimo trestnej sadzby sa týka len tých trestných činov, ktoré majú určitú sadzbu vymedzenú zákonom - trest odňatia slobody (§ 46 Trestného zákona), trest domáceho väzenia (§ 53 Trestného zákona), trest povinnej práce (§ 54 Trestného zákona), peňažný trest (§ 56 Trestného zákona), náhradný trest odňatia slobody za peňažný trest (§ 57 ods. 3 Trestného zákona), trest zákazu činnosti (§ 61 Trestného zákona), trest zákazu pobytu (§ 62 Trestného zákona), trest zákazu účasti na verejných podujatiach (§ 62a Trestného zákona), trest vyhostenia (§ 65 Trestného zákona). Trest odňatia slobody (o ktorý ide aj v predmetnej veci) má konkrétne hranice trestnej sadzby určené v príslušnom ustanovení osobitnej časti Trestného zákona, podľa toho o aký trestný čin ide, prípadne v akej alternatíve bol spáchaný. Dovolacím dôvodom podľa § 371 ods. 1 písm. h) Trestného poriadku nemôže byť len neprimeranosť trestu pociťovaná, či už ako prísna alebo mierna, ak bol trest vymeraný v rozmedzí určitej trestnej sadzby. Tak isto neuloženie žiadneho trestu pri upustení od potrestania, resp. pri upustení od uloženia súhrnného trestu nemôže napĺňať tento dovolací dôvod.

Druhom trestu, ktorý zákon nepripúšťa sa rozumejú najmä prípady, kedy bol obvinenému uložený niektorý z druhov trestov (§ 32 Trestného zákona) bez splnenia tých podmienok, ktoré zákon predpokladá, t. j. pokiaľ v konkrétnom prípade určitému páchatelovi za určitý trestný čin nebolo možné uložiť niektorý druh trestu s ohľadom na jeho zvláštne zákonné podmienky (napríklad trest vyhostenia občanovi Slovenskej republiky, trest zákazu činnosti za trestný čin, ktorý nebol spáchaný v súvislosti s touto činnosťou, trest prepadnutia veci, ktorá nepatrí páchatelovi a podobne).

Obvinený bol uznaný za vinného zo spáchania prečinu nebezpečného vyhrážania podľa § 360 ods. 1 Trestného zákona, za ktorý možno podľa Trestného zákona uložiť trest odňatia slobody až na 1 rok. Za tento trestný čin bol obvinený odsúdený na trest odňatia slobody vo výmere 6 mesiacov, ktorý mu bol podmienene odložený spolu so skúšobnou dobou v trvaní 24 mesiacov s probačným dohľadom a v rozsudku špecifikovanými povinnosťami a obmedzeniami. Z uvedeného zreteľne vyplýva, že obvinenému bol uložený taký druh trestu, ktorý Trestný zákon pripúšťa a v rámci ustanovenej trestnej sadzby. Je teda nepochybne vylúčené naplnenie dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. h) Trestného poriadku už len z formálnych dôvodov.

Dovolací súd považuje za potrebné uviesť, že obvinený vo svojom dovolaní ani v jeho doplnení dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. h) Trestného poriadku neodôvodnil, namietol iba skutkové zistenia súdu prvého stupňa a odvolacieho súdu. Z ustálenej judikatúry Najvyššieho súdu SR vyplýva, že obsah konkrétne uplatnených dovolacích námietok musí skutočne vecne zodpovedať zákonnému vymedzeniu dovolacích dôvodov podľa § 371 Trestného poriadku. Pokiaľ tomu tak nie je a podané dovolanie len formálne odkazuje na príslušné ustanovujúce dôvody dovolania, hoci v skutočnosti obsahuje argumenty mimo takto uplatneného dovolacieho dôvodu, ide o dovolanie, ktoré je potrebné podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku odmietnuť.

Riadiac sa vyššie uvedeným musel dovolací súd aj v tejto časti konštatovať, že ani dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. h) Trestného poriadku nebol naplnený.

Podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku dovolanie možno podať, ak rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia, správnosť a úplnosť zisteného skutku však dovolací súd nemôže skúmať a meniť.

Pri posudzovaní oprávnenosti tvrdenia existencie tohto dovolacieho dôvodu je dovolací súd vždy viazaný konečným skutkovým zistením, ktoré vo veci urobili súdy nižšieho stupňa a teda dôvodom dovolania nemôžu byť skutkové zistenia, čo vyplýva z dikcie ustanovenia § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku. Vo vzťahu ku skutkovému stavu zistenému súdmi nižších stupňov vyjadrenému v tzv. skutkovej vete výroku, môže obvinený v dovolaní uplatňovať iba námietky právneho charakteru, nikdy nie námietky skutkové. Za skutkové námietky sa pritom považujú námietky, ktoré smerujú proti skutkovým zisteniam súdov, proti rozsahu vykonaného dokazovania, prípadne hodnoteniu vykonaných dôkazov súdmi nižších inštancií. Najvyšší súd SR, ako súd dovolací, nemôže posudzovať správnosť a úplnosť skutkových zistení aj preto, že nie je oprávnený bez ďalšieho prehodnocovať vykonané dôkazy bez toho, aby ich mohol v konaní o dovolaní sám vykonávať. Ťažisko dokazovania je totiž v konaní na súde prvého stupňa a jeho skutkové závery môže dopĺňať, resp. korigovať iba odvolací súd v rámci odvolacieho konania. Dovolací súd nie je odvolacou inštanciou zameranou na preskúmavanie rozhodnutí súdu druhého stupňa.

Nesprávnym právnym posúdením zisteného skutku sa rozumie, že skutok bol v napadnutom rozhodnutí kvalifikovaný ako trestný čin, napriek tomu, že nešlo o trestný čin, alebo ustálený skutok vykazuje znaky iného trestného činu, prípadne že obvinený bol uznaný za vinného z prísnejšieho trestného činu, než ktorého sa ustáleným skutkom dopustil. Podstatou správneho posúdenia skutku je aplikácia hmotného práva, teda že skutok zistený v napadnutom rozhodnutí súdu bol subsumovaný - podradený pod správnu skutkovú podstatu trestného činu upravenú v Trestnom zákone, pričom len opačný prípad (nesprávna subsumpcia) odôvodňuje naplnenie tohto dôvodu.

Nesprávnym použitím iného hmotnoprávneho ustanovenia sa rozumie nedostatočné posúdenie okolností vylučujúcich protiprávnosť (§ 24 - krajná núdza, § 25 - nutná obrana, § 26 - oprávnené použitie zbrane, § 27 - dovolené riziko, § 28 - výkon práva a povinnosti, § 29 - súhlas poškodeného, § 30 - plnenie úlohy agenta), prípadne zániku trestnosti činu (najmä § 87 Trestného zákona - premlčanie trestného stíhania), resp. chybné rozhodnutia súdu pri uložení úhrnného trestu a spoločného trestu (§ 41 Trestného zákona), súhrnného trestu (§ 42 Trestného zákona) a pod.

Dôvodnosť existencie dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku obvinený predovšetkým odvodzoval od toho, že odvolací súd sa nezaoberal jeho podaním z 11. septembra 2020, v ktorom sa obvinený snažil bližšie ilustrovať situáciu, pretože súd prvého stupňa podľa názoru obvineného dospel k nesprávnemu záveru o priebehu skutku a súdy nebrali do úvahy ďalšie tvrdenia obvineného ohľadom priebehu skutku. V doplnení svojho dovolania obvinený predložil listinné dôkazy, z ktorých vyvodzuje podľa jeho názoru kľúčové skutočnosti, ktoré mali byť dokazované v rámci dovolacieho konania a dokazujú ako sa skutok skutočne stal.

K označenému dovolaciemu dôvodu Najvyšší súd SR opätovne poznamenáva, že v rámci dovolacieho konania nie je prípustné preskúmať správnosť a úplnosť zisteného skutku [veta za bodkočiarkou v § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku]. Skutkový stav môže dovolací súd hodnotiť len z toho hľadiska, či skutok alebo iná okolnosť skutkovej povahy boli správne právne posúdené, to znamená, či boli právne kvalifikované v súlade s príslušnými ustanoveniami hmotného práva. Preto nemožno preverovať úplnosť vykonaného dokazovania a správnosť hodnotenia jednotlivých dôkazov, pretože to sú otázky upravené normami procesného práva, nie hmotným právom. Uvedený záver zodpovedá skutočnosti, že dovolanie je mimoriadnym opravným prostriedkom a rozhoduje o ňom dovolací súd až v tretej inštancii, kde nemožno znovu vytvárať či meniť skutkové zistenia. S ohľadom na to nemôže Najvyšší súd SR spochybňovať skutkové zistenia a prehodnocovať vykonané dôkazy a ich hodnotenie vykonané súdmi nižších stupňov. Pre dovolací súd sú rozhodujúce skutkové zistenie, podľa ktorých dovolateľ spáchal skutok tak, ako je uvedený v rozsudku súdu prvého stupňa, z ktorého skutkovými závermi sa stotožnil aj odvolací súd. Popísanému skutkovému stavu plne zodpovedá i právny záver vyjadrený v posúdení skutku právnou kvalifikáciou uvedenou v právnej vete rozsudku súdu prvého stupňa. Použitú právnou kvalifikáciu odôvodňujú všetky skutkové okolnosti, ktoré sú v popise skutku zahrnuté, a ktoré vyjadrujú naplnenie príslušného znaku skutkovej podstaty označeného trestného činu.

Najvyšší súd SR tak dospel k záveru, že nie je naplnení ani dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku.

Podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku dovolací súd na neverejnom zasadnutí uznesením, bez preskúmania veci odmietne dovolanie, ak je zrejmé, že nie sú splnené dôvody dovolania podľa § 371 Trestného poriadku.

Riadiac sa vyššie uvedenými právnymi úvahami dovolací súd v predmetnej veci nezistil naplnenie žiadneho z dovolacích dôvodov, ktoré obvinený vo svojom dovolaní uviedol a preto rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovvej časti tohto uznesenia.

Rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0 (§ 163 ods. 4 Trestného poriadku v spojení s § 180 Trestného poriadku).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.